

МНОГОЕЗИЧИЕТО В ЕС - КАК СЕ РЕАЛИЗИРА И КАК ВЛИЯЕ

За да се гарантира, че властите и населението в държавите-членки могат да четат директно основните и изходни текстове на ЕС, и да ги разбират директно, както и това е въпрос на равенство пред закона, свързано с директното въздействие на законодателството на ЕС върху правната система на всяка държава-членка, механизмите на ЕС са многоезични. Първият договор European Coal and Steel Community (ECSC) е на едноезичен френски език, но това се променило в полза на всички официални езици на ЕС, които са станали автентични. В днешно време, когато се стигне до въпроса за езиците, използвани в ЕС и неговите институции, може да се обърне внимание на това какво се прави на практика, какво е заложено като норми на закона. Законодателните текстове на ЕС са публикувани на езиците на ЕС от Официалния Офис по Публикации¹ и езиковите версии могат да се консултират индивидуално. В договорните текстове на ЕС е прието да се вмъква една статия в края, която дава информация за различните езикови версии на Договора. Например, някой иска да знае в колко езика съществува текста и състоянието на всяка езикова версия, доколкото е необходимо да се използва оригиналният източник за тълкуване или „превод“, като в този случай тълкуването на закона е оставено настрана в полза на автентичната версия. Процеса може да се разгледа в член 55 (1) от Договора за ЕС, който гласи:

1. Настоящият договор е съставен единствено в оригинал на английски, български, чешки, датски, холандски, английски, естонски, фински, френски, немски, гръцки, унгарски, ирландски, италиански, латвийски, литовски, малтийски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, испански и шведски език, като текстовете на всеки един от тези езици са еднакво автентични, се депозират в архивите на правителството на Италианската република, което изпраща заверено копие до всяко правителство на останалите подписали членки.

Член 358 от ДФЕС следва същия подход: „Разпоредбите на член 55 от Договора за Европейския съюз се прилагат към настоящия договор“. Съответно всяка езикова версия е автентична и се използва като изходен текст за тълкуване на закон, и за прилагане. При възникване на съмнение всички езикови версии следва да се разгледат, но дори и да няма съмнение възниква от един текст, той не може да се разглежда самостоятелно, тъй като всички трябва да бъдат взети под внимание.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do>

Договорите, обаче, изрично предвиждат езиков режим. Член 342 от Договора за Функциониране на ЕС (ДФЕС) гласи:

„Правилата относно езиците на институциите на Съюза, без да се засягат разпоредбите, съдържащи се в Устава на Съда на Европейския съюз, се определят от Съвета, който действа с единодушие чрез регламенти.“

Езиковия режим на ЕС е посочен в Регламент № 1 определящ езиковия режим на Европейската Икономическа Общност². Регламентът е изменен и актуализиран през годините с добавянето на нови езици. Последният език, който е добавен е хърватския, считано от 1 юли 2013 г., в деня на официално присъединяване на Хърватия. Член 1 от ДФЕС във версията му от края на 2012 гласи:

„Официалните и работните езици на институциите на Съюза са български, чешки, датски, холандски, английски, естонски, фински, френски, немски, гръцки, унгарски, ирландски, италиански, латвийски, литовски, малтийски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, испански и шведски.“

Регламент № 1 е кратък, обхващащ осем члена, занимаващ се междудругото с езиците на документите на институциите и техните работни езици. Може да се отбележат членове 4, 5 и 7, които са от значение за законодателните и съдебни текстове на ЕС:

Член 4: Регламенти и другите документи с общо приложение се изготвят на официалните езици.

Член 5: Официален вестник на Европейския съюз се публикува на официалните езици.

Член 7: Езиците, които се използват в производствата на Съда на Европейските общности се определят в неговия процедурен правилник.

Езиковия режим, предвиден в Регламент № 1 има своите ефекти. На първо място, има изискване да се създадат правни текстове на всички официални езици. Това означава, че всяка институция трябва да наеме преводачи, които да гарантират, че документите се създават в тях. Поради исторически опасения относно качеството на законодателните текстове на ЕС, адвокати се наемат от законодателните институции на ЕС, по-специално от Комисията, Съвета и Европейския парламент, както и от Европейската централна банка, за да се провери и да се преразгледат всички езикови версии преди приемането. В Съда на Европейските общности на ЕС работят юристи

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/consleg/1958/R/01958R0001-20070101-en.pdf>